

Către Colegiul Psihologilor din România
În atenția D-lui Președinte, Prof. Univ. Dr. Mihai Aniței,
D-lui Director Juridic, Iulian Laurențiu Ștefan,
D-nei Director Executiv, Daniela Hiera,
Membrilor Consiliului Colegiului Psihologilor din România,
Tuturor psihologilor cu statut de membru în Colegiul Psihologilor din România

LUARE DE POZIȚIE PUBLICĂ

față de Hot. 2/2014 - *Standarde de calitate în serviciile psihologice*, publicată în Monitorul Oficial (Partea I, nr. 679 din 17 septembrie 2014, link [aici](#)), respectiv față de proiectul de hotărâre privind *aprobarea Standardelor generale de organizare a formării profesionale pentru psihologii cu drept de liberă practică*, document anexat)

1. Aceste documente consfințesc prin standardele de "calitate" (literele a-e de mai jos) și prin proiectul privind standardele de „formare profesională” (literele f-g) următoarele aspecte:

- a) deprofesionalizarea profesiei prin posibilitatea de a accede până la treapta de psiholog principal pe rute de pregătire profesională non-academice (cum este cazul școlilor complementare), ceea ce nu se întâmplă nicăieri în Europa sau alte state civilizate;
- b) restrângerea artificială a unor drepturi, inclusiv în cazul absolvenților unor forme de educație complementară (master / școală complementară), prin impunerea unor cursuri suplimentare de formare continuă, cum ar fi cazul psihologilor clinicieni implicați în evaluarea psihologică în situații de traumă (sic!) sau a psihologilor din domeniul muncii-organizaționale implicați în examinările din sfera sănătății și securității în muncă;
- c) restrângerea artificială a unor drepturi (etichetate drept competențe) care afectează grav nivelul de trai al practicienilor din domeniu (de exemplu, psihologii clinicieni nu mai pot fi implicați în expertiza psihologică a părților în procesul judiciar decât dacă urmează o altă școală complementară de doi ani de zile / master de specialitate);
- d) introducerea de competențe pentru o serie de specialități noi, fără a exista o dezbatere publică în rândul comunității psihologilor cu drept de liberă practică și a instituțiilor și organizațiilor vizate direct de aceste modificări, cu privire la oportunitatea acestor schimbări;
- e) limitarea dreptului de exercitare a profesiei prin impunerea unor intervale de timp maxime pentru valabilitatea atestatelor de liberă practică în regim autonom (de exemplu, un psiholog practicant autonom are un atestat valabil pentru o perioadă de maximum cinci ani);
- f) reavizarea tuturor furnizorilor de formare profesională și a programelor de formare profesională, cu impunerea unor criterii restrictive, irelevante și / sau discriminatorii, îndeosebi pentru programele de formare academică (de exemplu, 50 de ore de practică individuală / cursant pentru așa-zisele programe de nivel II, respectiv de 80 de ore de practică individuală / cursant pentru așa-zisele programe de nivel III); un număr de maximum 35 de cursanți / formare; imposibilitatea de a dezvolta programe de formare complementară de nivel III în două specialități, în contextul în care cel puțin 60% dintre disciplinele din planul de învățământ trebuie să fie relevante pentru specialitatea pentru care se solicită avizul);
- g) restrângerea duratei perioadei de valabilitate a avizului primit de un program de formare la numai trei ani.

Aceste decizii se vor reflecta printr-o serie de consecințe dăunătoare profesiei, cum ar fi:

- creșterea nivelului de taxe / biruri impuse psihologilor cu drept de liberă practică de către Colegiul Psihologilor din România: (a) în mod direct, prin intermediul restrângerii perioadei de valabilitate a atestatului de liberă practică într-o treaptă anume, dar și prin multitudinea de cursuri de formare continuă și/sau de formare complementară solicitate pentru a acoperi toate competențele arundate unei specialități, cu atât mai mult cu cât realitatea de azi indică faptul că cei mai mulți psihologi cu drept de liberă practică posedă atestate în două-trei specialități; (b) în mod indirect, prin creșterea tarifelor de formare din partea furnizorilor de cursuri pentru a-și acoperi costurile suplimentare asociate condițiilor solicitate precum restrângerea formațiilor de lucru, numărul de ore de practică pe care este obligat să le asigure furnizorul, solicitarea de reevaluare periodică a programelor la un interval scurt de timp etc.,

precum și prin creșterea numărului de formări solicitate; în logica actualei conduceri a CPR ne vom aștepta, în scurt timp, să ne impună o valabilitate limitată și pentru diplomele de licență sau de master, precum și o reavizare a acestora în fiecare an (cu taxa aferentă);

- restrângerea veniturilor psihologilor cu drept de liberă practică fără nici un temei empiric, dar cu un impact negativ asupra nivelului de trai al psihologilor (de exemplu, cum s-ar putea fundamenta faptul că psihologii *specialiști* în psihologia transporturilor nu mai sunt competenți, conform acestor standarde, să ia decizii în urma examinării în domeniul siguranței transporturilor, deși au făcut fără probleme acest lucru până în prezent?; cum s-ar putea fundamenta faptul că un psiholog *principal* în specialitatea psihologie clinică nu este competent să realizeze o expertiză psihologică în procesul judiciar, dar un psiholog *practicant*, absolvent al unor cursuri de formare complementară specifice, poate face acest lucru, deși până în prezent psihologii clinicieni nu au avut nicio problemă de competență să realizeze acest lucru? etc.; în opinia noastră asemenea măsuri arbitrare nu fac decât să promoveze interesele unor furnizori de formare profesională și a unor grupuri restrânse de psihologi, în ideea dezvoltării unei caste privilegiate);
- în sfârșit, așa cum am anticipat prin luările noastre de poziție anterioare – detalii [aici](#) -, aceste măsuri vor conduce la scăderea profesionalizării psihologiei (România devenind singura țară din UE în care se poate ajunge la un nivel de psiholog principal – cel mai înalt nivel de expertiză -, cu o rută academică de numai trei ani de zile – studiile de licență).

2. La fel de condamnat și, deopotrivă de grav, este și modul total netransparent de luare a acestor decizii. Astfel, standardele de calitate publicate nu au fost votate de către Comitetul Director / Consiliul CPR. Ba mai mult, conducerea executivă a CPR a nesocotit deciziile acestui for de conducere. Spre exemplu, universitățile nu au fost consultate cu privire la articolele care privesc formarea profesională din standardele de calitate, deși Consiliul CPR a convenit direct acest lucru. De asemenea, competențele profesionale arondate unora dintre specialități au fost modificate fără cunoștința sau acceptul membrilor comisiilor aplicative respective (vezi [aici](#) poziția recentă a filialei Timiș legată de acest subiect). Un alt exemplu vine din sfera psihologiei educaționale și a consilierii vocaționale din cadrul căreia au fost excluse sau omise o serie de drepturi / competențe cum ar fi consilierea psiho-educțională în vederea promovării atitudinilor și conduitelor sanogene și a dezvoltării personale, a depășirii situațiilor de criză, conflict și risc, consultanța de specialitate oferită cadrelor didactice etc.

Aceeași strategie de lucru a fost adoptată și în cazul proiectului privind standardele de formare. Deși documentul este unul de interes strategic și intră în conflict cu standardele altor foruri de formare cum este cazul Ministerul Educației Naționale (responsabil de calitatea programelor masterale), conducerea CPR a preferat să nu consulte universitățile, nici ministerul de profil și nici să-l supună dezbaterii publice în comunitatea psihologilor.

Ca urmare a tuturor motivelor enunțate mai sus, solicităm:

- **suspendarea punerii în aplicare a Hot. 2/2014 - Standarde de calitate în serviciile psihologice, hotărâre publicată în Monitorul Oficial (Partea I, nr. 679 din 17 septembrie 2014);**
- **renunțarea la proiectul de hotărâre privind standardele de organizare a formării profesionale, în schimbul alinierii la curentul majoritar din UE, acela de a impune un standard unitar de cinci ani de formare academică (3 licență + 2 master) + un an de supervizare profesională practică;**
- **demisia de onoare a președintelui CPR, prof.univ.dr. Mihai Aniței și a directorului general / juridic Ștefan Laurențiu.**

Coordonatori programe de studii / departamente de profil în Consorțiul Universitaria

Prof.dr. Eugen Avram, Universitatea din București

Prof.dr. Adriana Băban, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca

Prof.dr. Ticu Constantin, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași

Prof.dr. Ion Dafinoiu, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași

Prof.dr. Daniel David, Universitatea Babeș Bolyai din Cluj-Napoca

Prof.dr. Cornel Hăvârneanu, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași

Prof.dr. Dragoș Iliescu, Universitatea din București

Prof.dr. Adrian Opre, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca

Prof.dr. Florin Alin Sava, Universitatea de Vest din Timișoara

Conf.dr. Cătălin Nedelcea, Universitatea din București

Conf.dr. Delia Vîrgă, Universitatea de Vest din Timișoara